

BiblioNu

JAARVERSLAG 2019

Horst aan de Maas
Venray

de Bibliotheek

VOORWOORD

Met gepaste trots presenteren we ons jaaroverzicht over 2019. Het is een bewogen jaar geweest voor medewerkers en partners. Een jaar waarin we als Bibliotheek een stap hebben gezet in de transitie van een bibliotheek met collectie naar een bibliotheek met connectie. Deze lijn willen we graag doortrekken in 2020.

Persoonlijk ben ik sinds februari 2020 betrokken bij de organisatie BiblioNu, en in deze korte tijd heb ik ervaren dat er door heel veel mensen in 2019 ontzettend hard gewerkt is. Zo liggen er voor beide gemeenten een visie en productenboek op tafel waarmee gebouwd kan worden aan de toekomst. Ook het opzetten van een taalakkoord tussen verschillende kernpartners in de gemeenschap is hier een mooi voorbeeld van.

We zitten vol ambitie en willen graag onze dromen waarmaken in 2020 en de jaren die hierop volgen. 2019 is een jaar geweest van het omslagpunt. Nu gaan we verder bouwen.

In dit jaarverslag beschrijven we aan de hand van onze productmodules welke activiteiten en cijfers we gerealiseerd hebben. Deze zijn aangevuld met persoonlijke ervaringen van medewerkers en vrijwilligers

Fons Steggink,
Directeur/bestuurder

**2019 IS EEN JAAR
GEWEEST VAN HET
OMSLAGPUNT.
NU GAAN WE
VERDER BOUWEN.**

BIBLIONU IN 2019

BiblioNu als aanbieder van de openbare bibliotheekvoorzieningen in Horst aan de Maas en Venray heeft een bewogen jaar achter de rug.

Aan het begin van dit afgelopen jaar heeft de Raad van Toezicht onverwacht afscheid moeten nemen van de directeur/bestuurder. Om de continuïteit van de bedrijfsvoering en de relatie met beide gemeenten veilig te stellen, heeft de Raad van Toezicht enkele noodverbanden moeten aanleggen in bestuurlijke zin.

In beide gemeenten speelt de vraag naar vernieuwing en verandering van het bibliotheekaanbod en spelen voorgenomen verhuizingen naar multifunctionele gebouwen. In Venray heeft BiblioNu te maken met het streven naar een compact, levendig en publieksvriendelijk centrum. De bibliotheek kan daarin een goede rol vervullen als publiekstrekker en 'huiskamer'. In Horst aan de Maas wordt gewerkt aan de invulling van een multifunctioneel centrum, dat wordt gehuisvest in het Gasthoës. De bibliotheek zal daarin een groot aandeel hebben. In Horst aan de Maas zijn inmiddels veel stappen gezet en is de verbouwing van het Gasthoës gaande. In Venray is de besluitvorming over een mogelijke verhuizing van BiblioNu nog niet helemaal afgerond.

Met betrekking tot de vernieuwing en verandering van het werk van de bibliotheek zijn in 2019 goede plannen uitgewerkt voor toekomstbestendige

veranderingen in de dienstverlening aan de gemeenschap. In beide gemeenten zijn deze plannen goed ontvangen en daarmee is een bestendige relatie met de subsidiënten gerealiseerd.

Tenslotte is de Raad van Toezicht er in geslaagd om aan het einde van het jaar een nieuwe directeur/bestuurder aan te trekken. Deze zal voortvarend te werk gaan om beleid verder vorm te geven en om de aanstaande verhuizingen aan te pakken.

Venray

Eind 2018 maakte de gemeente Venray kenbaar dat het beeld was ontstaan dat BiblioNu onvoldoende toekomstbestendig en op termijn wellicht niet meer levensvatbaar zou zijn.

De gemeente baseerde zich hierbij op een analyse opgesteld door een externe adviseur. Dit signaal was aanleiding voor veelvuldig overleg en afspraken over een proces om te komen tot een toekomstbestendige bibliotheek. De gemeente zou een visie op het bibliotheekwerk opstellen en BiblioNu zou op basis van deze visie een herstelplan voor een toekomstbestendige bibliotheek opstellen. Op basis van de visie is BiblioNu aan de slag gegaan om een herstelplan te maken en eind april is dit plan met de titel 'Werkplan bibliotheekwerk Venray 2019-2021' aangeleverd.

Naast het werkplan is een ‘Productenboek bibliotheekwerk Venray 2020’ opgeleverd. Het productenboek geeft inzicht in de te leveren diensten en prestaties en sluit aan op de door de gemeente opgestelde visie op bibliotheekwerk. In de raadsvergadering van 27 juni 2019 stelde de gemeenteraad vast dat op basis van het ingediende werkplan met productenboek, er voldoende vertrouwen is dat BiblioNu door ontwikkelt naar een duurzame bibliotheek van de toekomst. Voor deze doorontwikkeling is door de gemeente eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld van € 132.500,-.

Met de gemeente Venray heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden over de toekomstige huisvesting van de bibliotheek. In dat kader heeft BiblioNu input geleverd voor een locatieonderzoek en een programma van eisen opgesteld voor de toekomstige huisvesting van de bibliotheek in Venray.

Horst aan de Maas

Ook bij de gemeente Horst aan de Maas waren er eind 2018 zorgen over de financiële situatie

van BiblioNu. Daarnaast werd in november 2018 een proces in gang gezet om te komen tot een geactualiseerde bibliotheekvisie. In 2019 heeft BiblioNu actief bijgedragen aan het tot stand komen van deze nieuwe bibliotheekvisie die in juni 2019 door de gemeenteraad van Horst aan de Maas is vastgesteld. In deze nieuwe bibliotheekvisie wordt de nadruk gelegd op instandhouding van de bibliotheek als basisvoorziening, onderwijs en educatie, laaggeletterdheid en anderstaligen, digitalisering en mediawijsheid.

BiblioNu is voortvarend aan de slag gegaan met het formuleren van de invulling van deze nieuwe bibliotheekvisie in de vorm van een productenboek voor het bibliotheekwerk. Tevens is goed overlegd met de gemeente over de toekomstbestendige inrichting van de bibliotheekorganisatie.

BiblioNu was verder nauw betrokken bij de verdere uitwerking van 't Gasthoëns en heeft input geleverd voor de toekomstige huisvesting van BiblioNu in 't Gasthoëns.

MISSIE

BiblioNu staat voor een leven lang leren. De bibliotheken, zo ook BiblioNu, vervullen 5 kerntakenfuncties.

1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie.
2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie.
3. Bevorderen van lezen en laten kennis maken met literatuur.
4. Organiseren van ontmoeting en debat. Dit alleen ter ondersteuning van bovengenoemde 3 kernfuncties.
5. Laten kennis maken met kunst en cultuur, waarbij BiblioNu voornamelijk faciliteert.

VISIE

In de afgelopen jaren is het bibliotheekwerk sterk veranderd. Om in te spelen op de ontwikkelingen en veranderingen is er binnen de gemeenten Venray en Horst aan de Maas in samenwerking met BiblioNu gezocht naar ingrediënten voor een nieuwe bibliotheekvisie.

Voor de gemeente Horst aan de Maas ligt de kern van het bibliotheekwerk samengevat in de opdracht 'leren, lezen en informeren'. Ofwel de eerste 3 kerntaken van de bibliotheek. Zij ziet de bibliotheek als de lokale autoriteit op dit gebied en verwacht van BiblioNu een voortrekkersrol bij de vormgeving van deze publieke taken. Het organiseren van ontmoeting en debat (kerntaak 4) hoort daar ook bij, voor zover het bijdraagt aan het versterken van de opdracht 'leren, lezen en informeren'. Voor de 5e kerntaak 'kunst en cultuur' ziet de gemeente Horst een ondersteunde rol voor BiblioNu.

**BIBLIOTHEEKDIENSTEN
ZULLEN STEEDS VAKER
PLAATSVINDEN BIJ
ANDERE PARTIJEN
WAAR EEN DOELGROEP
ZICH BEVINDT.**

De gemeente Venray heeft als doelstelling dat alle inwoners beschikken over de benodigde basisvaardigheden om zich te kunnen redden in de samenleving. Dat betekent dat zij voldoende in staat zijn om te lezen, rekenen en schrijven. Maar ook dat ze mediawijs zijn en grip hebben op gezondheid en werk & inkomen. Ook de gemeente Venray wil haar burgers een bibliotheekvoorziening bieden die hen ondersteunt bij 'lezen, leren en informeren'.

Lezen, leren en informeren

Weliswaar is het bevorderen van lezen, leren en informeren van oudsher een opgave van de bibliotheek. De werkwijze waarmee BiblioNu dit gaat doen zal veranderen.

BiblioNu gaat zich nog meer inzetten om laaggeletterdheid tegen te gaan. In 2019 wordt er gewerkt aan een taalakkoord samen met de gemeenten Horst aan de Maas en Venray en de maatschappelijke partners Synthese, Gilde educatie, Stichting Lezen en Schrijven en BiblioNu.

Gezamenlijk zullen zij zich sterk maken om de laaggeletterden NT1 (Nederlands als moedertaal) en NT2 (Nederlands als 2e taal) in de regio te ondersteunen, zodat zij zelfredzaam zullen zijn. Het oprichten van een Taalhuis, dat ondersteund gaat worden door een Taalcoördinator, Taalconsulent en vrijwilligers is een belangrijke tool hiervoor.

De leesbevorderings- en mediawijsheidactiviteiten voor het onderwijs blijven een punt van aandacht. Ook de toenemende digitalisering vraagt om nieuwe vaardigheden. Het aantal cursussen voor digibeten Klik&Tik is in Horst uitgebreid van 1 naar 2 x per week. Er is 4 x een cursus georganiseerd *Omgaan met de digitale overheid*. In 2020 zal BiblioNu zich sterk maken voor het inrichten van een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Bibliotheekdiensten zullen steeds vaker plaatsvinden bij andere partijen waar een doelgroep zich bevindt. Denk aan scholen, kinderdagverblijven en zorginstellingen.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht (RvT) van BiblioNu was in 2019 als volgt samengesteld:

J.H.J. de Wit, voorzitter

J.F.A. Schaeffers, vicevoorzitter (tot 19-02-2019)

F.P.M. Vercoulen

P.A. ter Huurne

S.P.M. Verhaag

H.G.H. Thielen

De Raad is zeven keer in formele vergadering bijeen geweest. Daarnaast zijn er enkele bijeenkomsten geweest van de Raad of van een deel van de Raad. De Raad kent een Commissie Remuneratie (J.H.J. de Wit en F.P.M. Vercoulen) en een Commissie Financiën (P.A. ter Huurne).

De Commissie Remuneratie heeft leiding gegeven aan de beoordeling van de bestuurder.

De Commissie Financiën is bijeen geweest in verband met het opstellen van de jaarrekening 2018.

Over de volgende zaken zijn door de Raad besluiten genomen:

- Afwikkeling vertrek directeur/bestuurder
- Benoeming interim bestuurder en tijdelijk projectmanager
- Benoeming directeur/bestuurder
- Vaststelling Jaarrekening 2018
- Vaststelling Begroting 2020
- Vaststelling Beleidsplannen voor de komende jaren
- Vaststelling Rooster van aftreden
- Wijziging Statuten in verband met een ontstentenisregeling

Voorts is de Raad zeer actief betrokken geweest bij het overleg met de gemeenten Venray en Horst aan de Maas over de toekomst van BiblioNu en de mogelijke verhuizingen van de bibliotheek in de beide gemeenten. De medewerkers zijn door de Raad geïnformeerd over alle lopende ontwikkelingen. De Raad heeft in de regio gesprekken gevoerd met besturen van bibliotheken over toekomstige ontwikkelingen. En tenslotte heeft de Raad na een uitvoerig en zorgvuldig proces van werving en selectie een nieuwe directeur/bestuurder benoemd, de heer Fons Steggink.

Jan-Hein de Wit,
voorzitter Raad van Toezicht

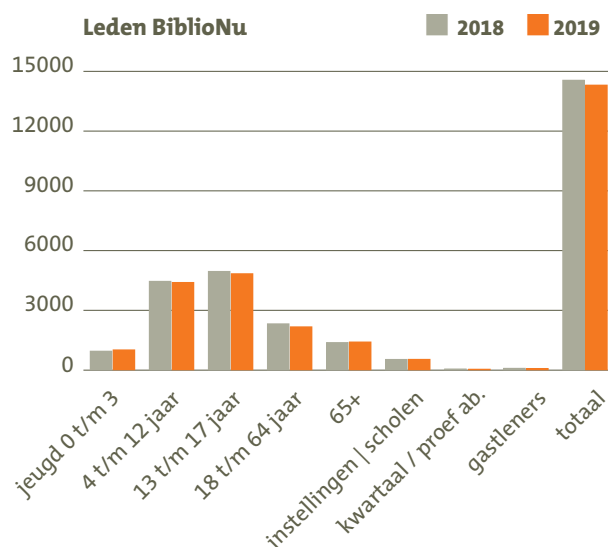
DE BIBLIOTHEEK ALS BASISVOORZIENING

Collectie

Leden en bezoekers hebben toegang tot een ruime collectie boeken, kranten, tijdschriften, dvd's, speel-leer-materialen en databanken. Leden kunnen gratis materiaal reserveren en deze ophalen in een vestiging naar keuze.

Er kan ook materiaal geleend en gereserveerd worden bij andere bibliotheken in Nederland.

Leden exclusief Bibliotheek op school		
	2018	2019
0 t/m 3	927	992
4 t/m 12	4.453	4.396
13 t/m 17	4.953	4.837
18 t/m 64	2.308	2.156
65+	1.362	1.390
instellingen	511	515
proefabonnement	28	17
gastleners	62	54
totaal	14.604	14.357

Bezit BiblioNu 2019			
	Horst	Venray	Totaal
totaal jeugd fictie	17.554	18.436	35.990
totaal jeugd non-fictie AJ	1.224	1.537	2.761
totaal jeugd non-fictie J	3.006	3.839	6.845
totaal jeugd	21.784	23.812	45.596
totaal volw fictie	10.977	12.203	23.180
totaal volw non-fictie	4.173	4.665	8.838
totaal volwassenen	15.150	16.868	32.018
totaal avm	1.846	2.574	4.420
totaal overig	2.429	2.119	4.548
totaal overig	4.275	4.693	8.968
totaal	41.209	45.373	86.582

Muziekweb.nl

Muziekweb.nl is de muziekbibliotheek van Nederland, met als doel muziek en de informatie over muziek voor iedereen laagdrempelig aan te bieden. Ook leden van BiblioNu hebben toegang tot de collectie van 600.000 cd's, 300.000 lp's en 30.000 muziek-dvd's.

Via muziekweb.nl/luister kunnen bezoekers in de bibliotheek gratis luisteren naar de ruim zes miljoen nummers die op deze site beschikbaar zijn.

Sinds 2018 is muziekweb.nl uitgebreid met filmbieb.nl waardoor leden, naast de collectie films van BiblioNu ook de beschikking hebben over de collectie van muziekweb.

www.onlinebibliotheek.nl

Via www.onlinebibliotheek.nl krijgen leden toegang tot een wereld aan kennis. 24 uur per dag kan men kiezen uit duizenden e-books en ruim 4.000 luisterboeken.

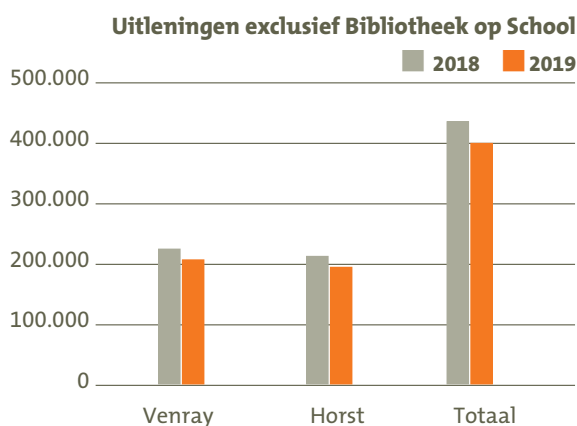
Bezoekers komen naar de bibliotheken om materiaal te lenen, maar ook om kranten of tijdschriften te lezen, een kopie te maken of gebruik te maken van een computer of gratis WiFi. Voor het verlengen en aanvragen van materialen vinden steeds meer klanten hun weg online.

Aantal accounts e-books		
	2018	2019
BiblioNu	1.251	1.321
Landelijk	417.613	429.591

Uitleningen e-books		
	2018	2019
BiblioNu	10.584	11.423
Landelijk	3.509.460	3.831.263

Bezoekers BiblioNu App		
	2018	2019
Venray	21.880	22.035
Horst	13.494	14.996
totaal	35.374	37.031

Bezoekers BiblioNu		
	2018	2019
Venray	106.628	94.979
Horst	106.324	100.061
totaal	212.952	195.040

Uitleningen		
	2018	2019
Venray	226.568	208.463
Horst	214.370	195.992
totaal	440.938	404.455
Bibliotheek op school*	76.931	74.206

* Dit zijn uitleningen aan leerlingen in en onder verantwoordelijkheid van de school.

ONTMOETING EN DEBAT EN KENNISMAKING MET KUNST EN CULTUUR

BiblioNu profileert zich steeds meer als een openbare, laagdrempelige en veilige plek waar iedereen welkom is. Met ruimte voor exposities, studie, lezingen, presentaties, ontmoetingen en debat. De educatieve, maatschappelijke en sociale waarde van BiblioNu voor de gemeenschap is groot.

In samenwerking met andere partijen werden diverse activiteiten georganiseerd. Zo waren er exposities en lezingen over diverse thema's zoals ademhaling, niet pratende peuters en hooggevoeligheid.

UITGELICHT

In de Maand van de Geschiedenis verzorgden auteurs Alma en Rita Mathijsen een lezing over de verhoudingen tussen de seksen in de geschiedenis en in het heden. Marleen Wijnen exposeerde foto's over meisjes en vrouwen van 0 - 96 jaar die in 2018 in Kronenberg woonden n.a.v. van haar boek "Megjes in Kronenberg".

Bezoekers kregen een rondleiding bij de expositie 'Van, voor en door Boeren en Boerinnen', een expositie over de agrarische geschiedenis van de 20e eeuw.

*Maand van de
Geschiedenis
Alma en Rita Mathijsen*

Tweede Kamerlid Mustafa Amhaouch was aanwezig bij de opening van de expositie 50 jaar Marokkaanse migratie. Er was gelegenheid om met Marokkaanse arbeiders van "het eerste uur" in gesprek te gaan.

- BiblioNu nam deel aan het Verhalenbergs festival in Horst aan de Maas met theater, muziek, toneel en literatuur op de voormalige vuilstortplaats De Zuringspeel. Het festival trok ruim 400 bezoekers waarvan er 40 geluisterd hebben naar de door medewerkers van BiblioNu ingesproken boekfragmenten.
- Leerlingen van de Gilde Opleidingen verzorgden in Horst en Venray voorleeslunches voor ouderen van zorginstellingen.
- De Hartstichting richtte in Venray een tijdelijk bloeddrukmeetpunt in. De campagne was een groot succes.
- BiblioNu heeft meegedaan aan de Open Week van Seniorweb.

Als ambassadeur van Venray Dementievriendelijk maakt de bibliotheek Venray zich sterk voor het doorbreken van het taboe op dementie. De vestiging beschikt over een fysieke dementheek. In 2020 zal ook in de vestiging Horst een dementheek worden ingericht.

In de vestiging Horst is het sociaal loket STAP (Steun- en Adviespunt) ingericht. Een laagdrempelige voorziening voor iedereen met vragen over zorg en welzijn, wonen en administratie.

Activiteit	Bezoekers
Boekpresentaties	350
Lezingen	282
Opening bij expositie	90
Presentaties en rondleidingen volwassenen	72
Voorlezen aan volwassenen	76
Diversen	333

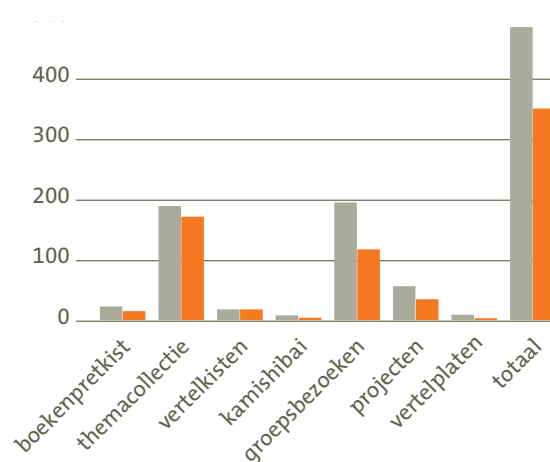
PRODUCTAANBOD JEUGD VAN 0 TOT 12 JAAR

BiblioNu zet zich in voor educatie en leesplezier voor jong en oud, het tegengaan van laaggeletterdheid en het wegwijs maken in de digitale wereld. Het gevarieerde aanbod voor kinderen richt zich op stimulering van voorlezen, bevordering van leesplezier en kennismaking met de bibliotheek. Ook mediawijsheid komt aan bod.

Uitleningen producten aan scholen		
	2018	2019
Boekenpretkist	21	13
Themacollectie	190	172
Vertelkisten	16	16
Kamishibai	6	2
Groepsbezoeken	196	117
Projecten	55	33
Vertelplaten	7	1
totaal	491	354

De programma's voor het primair onderwijs sluiten aan bij de kerndoelen van het onderwijs. Onderwijsinstellingen kunnen producten aanvragen via de speciaal daarvoor ingerichte website onderwijs.biblionu.nl

Uitleningen producten aan scholen ■ 2018 ■ 2019

UITGELICHT

Bibliotheekbezoek Mama Terra

Een spannend en uitdagend groepsbezoek waarin leerlingen moeten zoeken, samenwerken, creatief denken en tegen elkaar strijden. Borealis, een ijzingwekkende eco-thriller staat hierbij centraal. In het verhaal worden wereldwijd 13-jarige kinderen ontvoerd en naar een geheime locatie in Alaska gebracht. Daar in de ijzige kou worden de 'uitverkorenen' opgeleid om een dreigende klimaatramp te overleven. Maar zitten zij daar wel op te wachten?

De leerlingen gaan de uitdaging aan om zo snel mogelijk de code te kraken aan de hand van de kaarten van het kwartetspel "Mama Terra". Ontwikkeld door Stichting Leef op safe Horst aan de Maas.

Buitenschoolse leesbevorderingsactiviteiten in de vestigingen Venray en Horst werden vaker opgepakt in samenwerking met diverse partners.

Activiteit	Bezoekers
Kinderboekenweek	430
Nationale Voorleeswedstrijd	992
Voorleesactiviteiten	842
Workshops	39

UITGELICHT

Het project Huismuis is een initiatief van Synthese, waarin BiblioNu ondersteunend is. In de bibliotheek Horst komt wekelijks een groep van 20 kinderen van allochtone en autochtone afkomst samen om met elkaar spelend te leren met taal als aandachtspunt. Ook sociale redzaamheid, ontmoeting met andere ouders en het stimuleren om deel te nemen aan taalcursussen staan centraal.

Kwispellezen is een project waarbij kinderen uit groep 3 en 4 een-op-een voorlezen aan een speciaal opgeleide hond. Dit bevordert hun zelfvertrouwen en leesplezier, wat weer een positief effect op de leesvaardigheid heeft. Het project is als pilot opgestart. In 2020 wordt het project structureel aangeboden in samenwerking met Stap voor stap; animal assisted coaching.

Kinderboekenweekwijk Venray was een evenement voor kinderen van 6 t/m 12 jaar georganiseerd door het Literair Café, Tante Truus, Xpeditielab, Drumlines, dansschool Janssen, Dizzy dance en BiblioNu. Met een interactieve tocht door Venray, dans- en muziekactiviteiten, een animatie-workshop met de app Puppet Pals, een filmvoorstelling en een voorleesactiviteit over Keetje de knetterkoningin. Voor de dichters in spé verzorgde het Literair Café een workshop gedichten maken.

De Bibliotheek op school (dBos)

BiblioNu zet zich in om de lees- en taalontwikkeling van kinderen in het basisonderwijs te bevorderen. Op 19 scholen in het werkgebied wordt gewerkt met het landelijke concept de Bibliotheek op school. Hiermee slaan onderwijs, bibliotheek en gemeente de handen ineen en komt er dagelijks aandacht voor leesplezier en mediawijsheid op school én thuis. Zo worden kinderen gestimuleerd om meer te lezen en wordt ze geleerd om beter en verstandiger om te gaan met internet, sociale media en games.

BiblioNu helpt scholen om deze doelen te bereiken met deskundige leesconsulenten, inspirerende boeken en met een goede digitale lees- en leeromgeving.

De materialen zijn eigendom van de Bibliotheken op School.

De Kinderboekenweek 2019 had het thema 'Reizen'.

Leesconsulent Liset Janssen vertelt...

De kleuters mogen, in groepjes van 2, nieuwe boeken bekijken die ik heb aangeschaft voor de schoolbib. Een schattig meisje komt met haar boek naar me toe: "We hebben het al leeg".

Ik zit met kinderen vragenlijsten in te vullen over lezen en informatievaardigheden. Een vraag gaat erover of ze bij het maken van een werkstuk wel eens informatie knippen en plakken. Een jongetje zegt: "Nee, ik hou niet zo van knutselen."

Boekenkring in groep 4/5. De kinderen beantwoorden vragen over een boek dat ze gelezen hebben. Eén jongen heeft een boek van Mees Kees. De vraag is: hoe denk je dat de schrijver/schrijfster op het idee is gekomen voor dit boek? De jongen antwoordt: "Ik denk dat ze de serie van Mees Kees op TV heeft gezien en dat ze die zó leuk vond dat ze er boeken over is gaan schrijven".

Leden Bibliotheek op School 2019

	Horst	Venray	Totaal
0 t/m 3	12	1	13
4 t/m 12	1.776	259	2.035
13 t/m 17	85	31	116
Klassikaal lenen	91	19	113
totaal	1.967	310	2.277

Leden Bibliotheek op School

	2018	2019
0 t/m 3	21	13
4 t/m 12	2.099	2.035
13 t/m 17	32	116
Klassikaal lenen	123	113
totaal	2.275	2.277

Bezit Bibliotheek op School

totaal jeugd fictie	41.743
totaal jeugd non-fictie AJ	4.078
totaal jeugd non-fictie J	12.038
totaal jeugd	57.859
totaal avm	255
totaal overig	168
totaal overig	423
totaal	58.282

PRODUCTAANBOD JONGEREN

Het voortgezet onderwijs ontvangt elk schooljaar een uitgebreid BiblioNu aanbod van producten, programma's en suggesties die zich richten op leesbevordering, mediawijsheid en natuurlijk leesplezier. Hiermee levert BiblioNu een aanbod waarmee de docenten worden ontzorgd en waarmee op een enthousiaste manier wordt bijgedragen aan de lessen. Educatie en leesplezier, het tegengaan van laaggeletterdheid en het wegwijs maken in de digitale wereld is een speerpunt van BiblioNu.

UITGELICHT

Groepsbezoek Citaverde College – Slash-project

De boeken uit de Slash-serie gaan over waargebeurde verhalen die zijn geschreven door de jongere die het meemaakte met ondersteuning door een Nederlandse schrijver. Ter introductie van dit project ging elke klas aan de slag met een quiz en vragen over fake news.

Opvallend was dat velen de basis van het 'Googlen' niet onder de knie hadden. Men verwachtte alle informatie met één druk op de knop te vinden. Ook werd vaak geloofd dat het bericht van satirische nep-nieuwswebsite De Speld, echt was. Bij de nabespreking ontstonden interessante gesprekken; is een reguliere nieuwszender als NOS of RTL-nieuws dan wél 100% betrouwbaar? De leerlingen trokken zelf de conclusie, zonder aanzet van docent of begeleider, dat je ook bij de bekendere media altijd alert moet blijven.

Samenwerking Kunst in de Capsule

Middelbare schoolleerlingen bezochten het kasteel Huys ter Horst en leerden over de kunstcollectie van de vroegere kasteelheer. De bibliotheek koppelde het moderne thema Mediawijsheid hieraan vast. Door de ervaringen met leerlingen die de basis van het online zoeken nog niet beheersten, zijn er opdrachten gemaakt waarvoor men op diverse manieren met Google (of andere zoekmachines) aan de slag moest.

Mini-Symposium 75 jaar Vrijheid

Met als thema Vluchtelingen?! Toen en Nu. Een samenwerking tussen BiblioNu, Mondiaal Platform Venray, Schouwburg Venray, Venrays Museum en het Raayland College. Om derdejaars HAVO leerlingen meer aan het denken te zetten over (de vanzelfsprekendheid van) vrijheid, werd gekozen voor het thema vluchten. Er waren lezingen van auteurs Martine Letterie en Susanna Jansen, van ervaringsdeskundigen die WOII hadden meegemaakt en gesprekken met huidige nieuwkomers uit Venray. De leerlingen gingen in diverse activiteiten actief aan de slag met het thema.

Marlou Vullings van BiblioNu over Mini-Symposium 75 jaar Vrijheid:

“Echte verhalen maken indruk. Daarom hebben we gekozen voor deze opzet, zodat we de leerlingen iets mee kunnen geven om over na te denken. Hoe het is om je vrijheid te verliezen en wat dat met je doet. Ooggetuigenverslagen kwamen van drie sprekers die hun eigen ervaringen uit de Tweede Wereldoorlog deelden, maar ook van Venrayse nieuwkomers die over hun vlucht uit Iran en Syrië vertelden. Een jonge vrouw gaf aan graag te willen gaan studeren, maar op dit moment vanwege haar verblijfstatus, niets te kunnen. Spontaan werd zij door twee leerlingen uitgenodigd om een dag met hen mee te lopen op het Raayland College, zodat ze alvast de sfeer kon proeven. Een andere vrouw zou graag wiskunde docent worden; ook zij is uitgenodigd voor een meeloop dag met docenten.”

Overzicht bezoeken jongeren 2019	Aantal
Bezoeken n.a.v. de Dag van de Poëzie	565
Groepsbezoeken Kunst in de Capsule	330
Groepsbezoeken Slash-project	108
Schrijversbezoek Slash-project	210
Voorleeslunch voor ouderen	38
Bezoeken rond ISK Taalrijk	120
Mini-Symposium Vluchtelingen?! Toen en Nu	120

BESTRIJDING LAAGGELETTERDHEID EN TAALACHTERSTANDEN

Ongeveer 1 op de 9 mensen in Nederland is laaggeletterd. Dat wil zeggen dat er 1,3 miljoen inwoners tussen de 16 en 65 jaar laaggeletterd is.

De gemeente Horst aan de Maas heeft 27.226 inwoners tussen de 15 en 65 jaar, waarvan ca. 2.586 laaggeletterd is. Dat is tussen de 8–11%. De gemeente Venray heeft 28.301 inwoners tussen de 15 en 65 jaar, waarvan ca. 4.104 laaggeletterden. Dat is tussen de 13–16%. 1/3 van de laaggeletterden heeft een migratie achtergrond.

Wie laaggeletterd is, heeft in veel gevallen moeite om volwaardig mee te doen in de samenleving. Daarnaast loopt deze doelgroep grotere gezondheidsrisico's en is er een grotere kans op schuldenproblematiek. BiblioNu zet zich in om laaggeletterdheid tegen te gaan en heeft hiervoor diverse initiatieven genomen.

Boekstart

Het project is ontstaan vanuit de gedachte dat kinderen die als baby al zijn voorgelezen, later beter zijn in taal. BoekStart laat kinderen van 0 tot 4 jaar en hun ouders van boeken genieten. Door

Uitgave BoekStartkoffertjes

	2018	2019
Bibliotheek Horst	102	116
Bibliotheek Venray	101	108
totaal	203	224

als ouder samen met je kind een boekje te lezen, plaatjes aan te wijzen en verhaaltjes te vertellen, wordt de band met de baby versterkt.

Taalcafé

Wekelijks gaan in de vestiging Venray bezoekers die de Nederlandse taal nog niet goed beheersen in gesprek met mensen die dat wel kunnen. De bijeenkomsten worden druk bezocht.

Het taalcafé stond in september tijdens de Week van de alfabetisering in het teken van muziek. De lokale zanggroep “de Liederentafel” zong oud-Nederlandse liedjes en een Syrische taalcursist zong een lied in zijn eigen taal. Een mooi moment van verbinding.

Vrijwilliger Leny vertelt...

“In het taalcafé hebben we uitgebreid gesproken over het Sinterklaasfeest en Kerstmis. Op 5 december speelden we een surprisespel met ruimte voor verhalen uit het land van herkomst. Over kinderfeesten, jeugdherinneringen en over rituelen bij de geboorte. Het voorlezen van elkaars gedicht en het uitpakken van de bijbehorende surprise was het hoogtepunt van de middag. Het was een heel bijzonder samenzijn, waar we samen erg van hebben genoten”.

Dialogo Award

7 november werd de Dialogo Award 2019 uitgereikt door Asmaa Darkaoui. Marita Peeters van het Taalcafé van de bibliotheek Venray was de gelukkige ontvanger.

Taalpunt

In de bibliotheken Horst en Venray zijn Taalpunten ingericht met eenvoudige romans, taalcurssussen, beeldwoordenboeken en boeken over inburgering. Bezoekers kunnen gratis digitale oefensites raadplegen.

Cursus Lezen, schrijven en computer

Wekelijks wordt deze cursus verzorgd voor Nederlanders die laaggeletterd zijn en voor inburgeraars met Nederlands als 2e taal. Het doel is de zelfredzaamheid te bevorderen. De deelnemers versterken hun taalvaardigheid en digitale kennis onder begeleiding van een taaldocent en vrijwilligers.

Themabijeenkomst Taal en digitaal

Georganiseerd door FNV senioren in samenwerking met de bibliotheek. Laaggeletterden werden uitgenodigd om over het thema mee te praten.

Taalhuis

Gemeenten krijgen steeds meer (financiële) ruimte om naar eigen inzicht in te zetten op het verminderen van het aantal laaggeletterde inwoners. Concrete stappen worden gezet om een 'Taalhuis' binnen de bibliotheken van Venray en Horst aan de Maas te realiseren.

Als samenwerkingsovereenkomst tussen verschillende lokale partijen zal in 2020 het Taalakkoord worden ondertekend.

Het concept Taalhuis kan gezien worden als dé plek waar iedereen terecht kan met vragen over taal, rekenen en digitale vaardigheden. Het Taalhuis gaat uit van een aantal bouwstenen.

- Het dient een fysieke en herkenbare plek te zijn.
- Het betreft een samenwerkingsverband van meerdere lokale organisaties.
- Vanuit het Taalhuis wordt actief gewerkt aan werving en scholing van laaggeletterden.
- In het Taalhuis zijn vrijwilligers actief die advies en ondersteuning kunnen bieden.
- Het Taalhuis bewaakt kwaliteit door monitoring.

Taalhuis	
Activiteit	Gemiddeld aantal bezoekers
Cursus lezen, schrijven en computer	40
Taalcafé	15
Themabijeenkomst Taal FNV	30

DIGITALE BASISVAARDIGHEDEN EN PARTICIPATIE

Digitale basisvaardigheden

Internet wordt steeds belangrijker in het dagelijks leven. Tweedehands koopjes, informatie van de overheid, belastingaangifte doen, een reis boeken, bankzaken regelen. Dat gaat bijna allemaal online. Maar niet iedereen kan hier makkelijk mee omgaan. BiblioNu ziet het als haar taak om burgers die moeite hebben met de digitale wereld op weg te helpen.

In de cursus Digisterker leren de deelnemers hoe je veilig informatie vindt over en digitaal zaken doet met de overheid. Onderwerpen zijn onder andere een DigiD gebruiken, de websites van UWV, SVB, MijnOverheid, de Belastingdienst en de gemeente Venray en Horst aan de Maas.

Via het gratis online oefenprogramma Klik&Tik worden basisvaardigheden zoals de computer opstarten, typen en een e-mail versturen,

uitgelegd. Ook websites bekijken, downloaden en de sociale media zoals Facebook, Skype en WhatsApp komen aan de orde. De deelnemers werken zelfstandig aan de computer met een bibliotheekmedewerker als ondersteuning op de achtergrond.

Maandelijks geven vrijwilligers uitleg over het gebruik van smartphone, tablet en e-reader tijdens de Tabletcafé's.

Participatie

Maandelijks organiseert BiblioNu Walk&Talk bijeenkomsten voor werkzoekenden met wisselende gastsprekers en thema's. De bezoekers delen hun sollicitatie ervaringen, leggen contacten en geven en krijgen suggesties die helpen in de zoektocht naar een baan.

*Belastingspreekuur
ondersteuning bieden bij
het digitaal zaken doen met
de overheid*

Belastingspreekuur

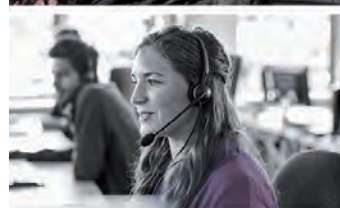
De belastingdienstverlening maakt deel uit van een convenant dat de Koninklijke Bibliotheek (KB) en de Belastingdienst in 2016 sloten. Hierin is geregeld dat de Belastingdienst, KB en openbare bibliotheken ondersteuning bieden bij het digitaal zaken doen met de overheid. De spreekuren in 2019 zijn opgezet in samenwerking met Synthese Venray en belastingsservice Horst.

Match voor Vrijwilligers

Sinds september 2019 verzorgt Match voor Vrijwilligers wekelijks een spreekuur in de vestiging Venray voor wie op zoek is naar vrijwilligerswerk. Daarnaast worden er lezingen georganiseerd.

Digitale vaardigheden	
Activiteit	Gemiddeld aantal bezoekers
Belastingspreekuur	15
Digisterker	6,8
Klik&Tik	10
Tabletcafé	7
Walk&Talk	15

Walk&Talk

BIBLIOTHEKEN EN DE SAMENWERKING MET HET PRIMAIR ONDERWIJS

de Bibliotheek Biblionu (2018-2019)

Bibliotheek werkt
samen met het
primaire onderwijs

38

100%

schoollocaties werken
samen met de bibliotheek

LEESBEVORDERING

38

schoollocaties

100%

Invullen leesplan

Bibliotheek vult
leesplan in met
schoollocaties

22

schoollocaties

58%

DIGITALE GELETTERDHEID

38

schoollocaties

100%

Invullen mediaplan

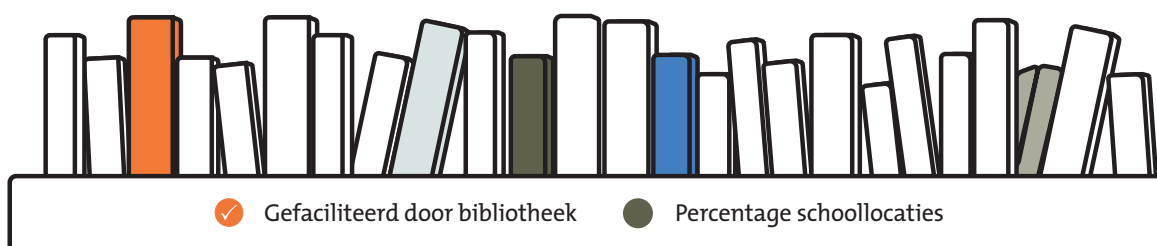
Bibliotheek vult
mediaplan in met
schoollocaties

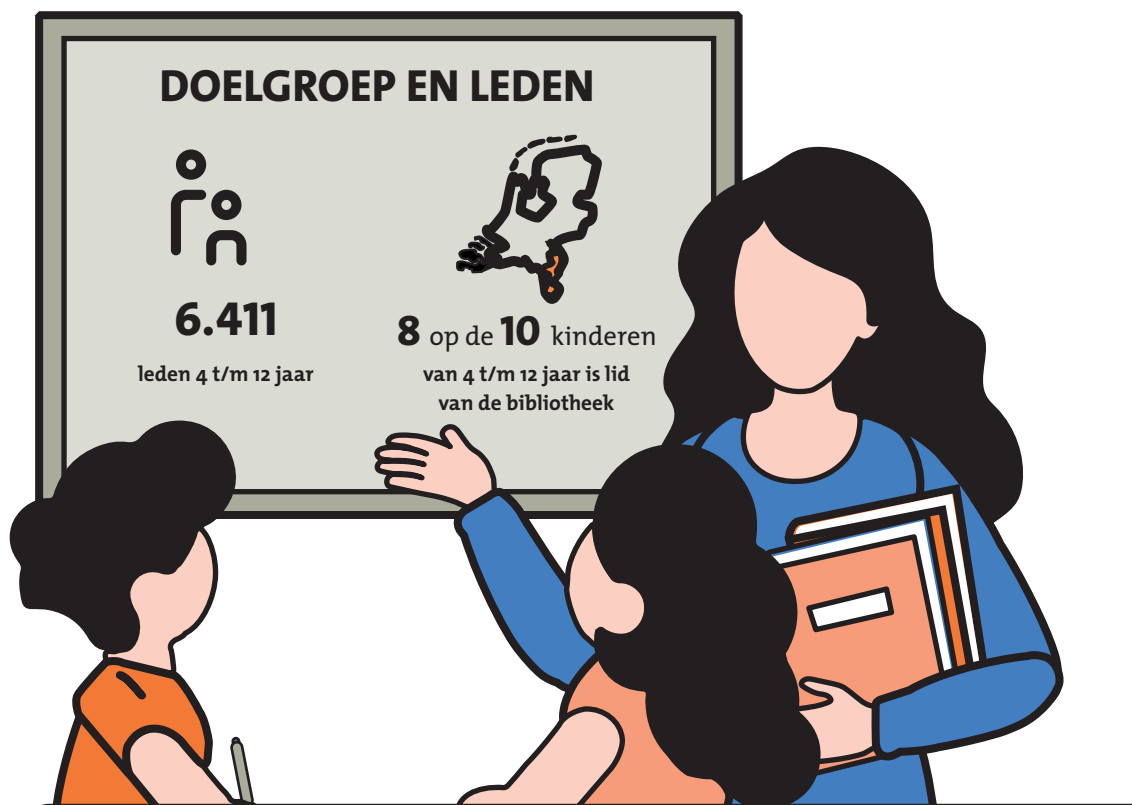

19

schoollocaties

50%

Het bereik van de Bibliotheek *op school*

Basisbibliotheek werkt
samen volgens aanpak
de Bibliotheek *op school*

19
schoollocaties

KB

Van de Burgt & Van de Hoek (2020). Bibliotheken en de samenwerking met het primair onderwijs. Den Haag: Koninklijke Bibliotheek.

OVER BIBLIONU

De stichting BiblioNu verzorgt het bibliotheekwerk in de gemeenten Horst aan de Maas en Venray.

Vestigingen van de Stichting BiblioNu

Servicebibliotheek Horst:
Librije 60 | 5961 VG Horst
Telefoon: 077 – 398 23 39

Servicebibliotheek Venray:
Merseloseweg 59 | 5801 CC Venray
Telefoon: 0478 – 58 19 70

**DE BIBLIOTHEEK
IS ER VOOR
IEDEREEN!**

www.biblionu.nl

de Bibliotheek